Wikingnytt 2-2019.qxp_Layout 1 2019-11-27 08:52 Sida 18

H-båten "Wildnebba" SWE 544.

Foto: Carina Andersson Sörge

Hur det kom sig att det blev en H-båt, och hur det gick med det...

TEXT **BO HOFFSTEN**

1993 fick min son Stefan och jag frågan om vi ville vara med och segla Byxelkroksregattan med Bengt Nilsson i hans H-båt. Det är för övrigt den båten som Toni Heinz nu seglar.

På lördagen blåste det en frisk sydvästlig bris. På den tiden var det inte jaktstart som gällde utan vi startade i grupper. Det innebar mer störning från andra båtar. Vi tyckte att vi hade bra fart i båten och eftersom varken Stefan eller jag visste hur H-båten skulle trimmas var det Bengt som hade de kunskaperna. Han var dessutom bra på det. Inget fick gå till slumpen. Framförallt riggtrimmet var viktigt, fick vi veta. Övrigt fick vi instruktioner om efter hand. Särskilt skotpunkterna för focken och storseglet var viktiga. Det jag minns mest av dagen är då vi seglade spinnaker över Kalmarsund i en brant, frisk slör. Vilket åk! Vilken rolig båt!

Resultatet för lördagen blev att vi låg etta totalt, och Bengt kunde stolt gå fram och ta emot "Royalkannan". En tung och ståtlig pjäs i silvrig "Wimbledonstil".

Vi var självklart mycket glada över dagens delvinst men på söndagen gick det inte riktigt lika bra. Tyvärr minns jag inte slutresultatet men roligt hade vi och det var det viktigaste.

DEN HÄR HÄNDELSEN GJORDE ATT jag började fundera på hur det skulle vara att ha en H-båt. Mer jobb? Javisst, men roligare kappseglingsbåt än min Lady Helmsman, som jag vissserligen kappseglat med en del, men som var lite trög. Främst på grund av sin vikt i förhållande till segelplanet. Även mycket meck med urlastning av allehanda semesterpackning och annan tung utrustning inför kappseglingarna.

EN MASSA ANDRA HÄNDELSER i livet har dock gjort att jag inte har ägnat så mycket tankar på H-båt förrän hösten 2015. Jag har väl någon slags mani att googla runt på främst Blocket för att se vad för båtar som är till salu. En i många stycken meningslös syssla men där och då fick jag se att det även fanns H-båtar till salu. En del gamla och dåligt skötta, men en och annan som såg riktigt fin ut. Priserna var dessutom tilltalande. Detta gjorde att jag började googla runt på nätet och hittade ganska fort Svenska H-båtsförbundets hemsida, som var väldigt livaktig med information om bl.a. seglingar, möten och massor av trimtips. På hemsidan finns också annonssidor om båtar och segel till salu. Också i de andra nordiska länderna.

Wikingnytt 2-2019.qxp_Layout 1 2019-11-27 08:52 Sida 19

DÅ JAG TITTADE PÅ Blocketannonser ringde jag på en annons och fick kontakt med en man som hade en fin välskött båt från -86 till salu. Det fanns också en registrerad trailer till den. Med en trailer kunde man fara iväg och segla i andra vatten. Både nöjes- och kappsegla. Vilken grej! En båt som man kan dra efter bilen! Där har vi "ägget"! Den blev tyvärr såld innan jag hann åka och titta på den. En H-båt med trailer vore något att hänga, inte i julgranen, eller varför inte? Världens bästa julklapp till en seglingsnörd som jag. Nåja, Det fick räcka med att hänga den efter bilen. Det gick lite trögt med att finna en båt med trailer så jag annonserade efter en H-båt med trailer på Svenska H-båtsförbundets hemsida.

Det tog rätt lång tid innan jag fick napp och en man ringde mig. Vi bestämde tid för båttitt. Efter att ha inspekterat båten hade jag en del att fundera över. Visst fanns det skavanker här och där men båten hade kappseglats ganska flitigt tidigare under åren. Fördelarna var att den just hade kappseglats och att trimmen satt på rätt ställen. Troligen också optimerad för shorthandedsegling med autopilot, logg och en massa andra fungerande eller trasiga instrument. Det blev affär och inför vecka 8 2016 fick jag båten levererad till Västervik. Det passade perfekt eftersom jag hade sportlov vecka 8 och var alltså ledig då. Här gällde det att ta tillvara alla stunder så hon var klar att testas när isen gick. Vilken lycka!

VARFÖR HAR JAG INTE GJORT DETTA för länge sedan? Eftersom jag seglade jolle som barn och ungdom märkte jag ganska snart att H-båten har en livlighet som inte ligger så långt borta från jollekänslan. Hängbanden sitter där de skall och trimlinornas placering på rufftaket påminner också om jolleseglingen. Det som skiljer mest är väl att båten är barlastad. 50 % av båtens 1450 kilo ligger i kölen, vilket borgar för en relativt styv båt. Inte nog med det. Den innehåller fyra fullängdskojer, skåp och lådor samt en utdragbar pentrylåda, som är ganska lätt att bära iland vid behov. För sin storlek har H-båten också gott om stuvutrymmen både under akterdäck och under kojerna. En fin kombination av semesterbåt och kappseglingsbåt.

Några år före detta, hade jag frågat två av mina tidigare elever, David Liljegren och Oscar Linde, som gått på Bygg och anläggningsprogrammet, där jag arbetade, om de ville vara med på Byxelkroksseglingen ombord i min Lady Helmsman. De svarade ja båda två. Deras förkunskaper bestod i att ha seglat lite jolle samt att David också varit ungdomsledare i Gamleby Segelsällskap där han varit med och drivit klubbens seglarskola och läger om somrarna. Vid ett tillfälle hade han också varit med och leveransseglat en båt söder ifrån, via Kielkanalen och upp till Sverige. Båda var redan då duktiga snickare, så jag tänkte att det kunde vara kul om vi kunde kombinera tre snickare i samma båt. De hade varit mycket läraktiga under sin gymnasietid så varför skulle de inte vara det nu också.

Innan vi började tävla med H-båten hade jag granskat klassbestämmelserna och de många trimtips som finns på klassförbundets hemsida. Eftersom H-båten är en strikt entypsklass finns det ingen anledning att försöka trixa till sig några fördelar genom att göra ändringar på båt eller rigg. Som jag ser det är det det som ingår i begreppet ärlig segling. När det gällde trimmet var riggen det som kändes svårast att ta sig an. Den mycket duktiga seglaren, tillika segelmakaren Henrik Edman använder till exempel inte riggspänningsmätare, vilket jag tyckte lät bra eftersom jag har en som jag inte förstår mig på. Triel-and-error-metoden blev det som fick avgöra riggspänningen. Något jag fått praktisera under min ungdomstid då vi hade en Drake i familjen. Inlodningen av masten var enklare genom att använda storfallet och mäta på respektive sida ner till bestämda punkter. Övrigt såsom tex mastlutningen akterut är bara att läsa sig till på tipssidorna. Seglen som följde med var från 1997 så det var lite osäkert om de gick att kappsegla med. De kom så småningom att fungera bra till det.

FÖRSTA ÅRET, 2016, FICK VI se som ett testår och prova oss fram. Vi testade bland annat att ändra på fockskotpunkten och gjorde några tappra försök att få fart i båten. Något som inte kom av sig självt. Resultaren var inte så bra men vi kände att vi var uppe och högg ibland. Vi hade inte seglat så mycket tillsammans heller, förutom de Byxelkroksseglingar med min Lady Helmsman, som jag nämnde. Vi testade också att traila över H-båten till Stenungsund för att delta i kappseglingen Tjörn Runt. En nyttig erfarenhet även om vi inte kom så bra. Bland H-båtarna kom vi nånstans i mitten. Något vi tyckte var den viktigaste parametern. Ett par, tre elitseglare var med, och de flesta H-båtarna kom från trakten. Vi var emellertid nöjda med vårt deltagande.

Efter starten av Lilla Wiking Race.
Foto: Lasse Billström.

2017 GICK DET BÄTTRE med några segrar på hemmabanorna. Även det året del-

Från vänster Oscar Linde, Bosse Hoffsten och David Liljegren.

tog vi i Tjörn Runt, och klättrade något i resultatet bland H-båtarna. Som kronan på verket för årets totala prestationer tilldelades vi den finaste utmärkelsen man kan få i Westerviks Segelsällskap Wikingarna. Nämligen Pompepokalen, som är en klassisk vacker silverpokal. En annan rolig händelse 2017 var att Oscar Linde, som seglar med i min båt, köpte sig en egen H-båt. Kul!

2018 SEGLADE VI INTE RIKTIGT lika bra totalt sett. Vi var heller inte med på alla seglingar hemma. Däremot gick det bra när vi i vindar runt 20 meter per sekund kom 1:a totalt i omräknad tid på lördagen i Byxelkroken, som det året seglades på inomskärsbana upp genom Gudingen till ett fast rundningsmärke. Det var jaktstart och vi startade efter Yngvar Skoog i sin IF-båt. Strax efter Västerbådans fyr, som vi rundade, kom vi ifatt och hade sedan inga båtar framför oss förrän vi kom in på Lucernafjärden där en racingbåt från Norrköping seglade om oss. Jädrans också! De ropade uppmuntrande till oss, att vi gick så bra. Totalt kom vi tvåa i "Byxel" 2018 vilket vi var mycket nöjda med. Det skilde 17 sekunder till Stefan Jonsson med sin Rival 22:a efter cirka 60 sjömils seglande, så det var ganska jämt. Där fanns emellertid ett litet smolk i bägaren då vi och några andra båtar påstods ha rundat fel ö och fick en protest på oss vid lördagens segling. Den ön som stod som rundningsmärke i seglingsbeskrivningen. Det hade gjorts en banändring via SMS vilket vid protestförhandlingarna ogillades och protesten drogs tillbaka eller avslogs.

Här har vi fin gång in mot mål i Lilla Wiking Race. Foto: Lasse Billström.

2019 HAR I MÅNGA STYCKEN GÅTT vår väg på hemmaplan, men på grund av sjukdom avbokade vi allt inför SM-seglingarna i H-båt, som i år gick i Gränna. Vi avstod också Byxelkroken som gick samma helg. Nu var det tur att vi avbokat SM-satsningen, för efteråt fick jag ett mail från H-båtsförbundets ordförande, Björn Olsson. Han berättade att det hade varit svåra förhållanden med mycket hårda vindar. Söndagens seglingar fick ställas in. Vättern är inte att leka med när det blåser runt 20 meter per sekund. Vågorna i sötvatten blir så toppiga och oregelbundna, vilket gör att det blir enormt svårseglat.

HÄR HEMMA ÄR VI NÖJDA med säsongen. Vi vann Lilla Wiking Race, som startades i stiltje och avslutades i en frisk sydlig

Wikingnytt 2-2019.qxp_Layout 1 2019-11-27 08:52 Sida 21

bris. Med andra ord varierande förutsättningar. Mina medseglare var Filip Sjöholm och Oscar Linde som gjorde ett bra jobb. Mer resultat från den seglingen skall ligga på WSSW:s hemsida. Klubbmästerskapet och Västerviksmästerskapet, som i år genomfördes i WSS regi seglades i växlande vindar där det gällde att trimma fint. Även där var fru Fortuna på vår sida och vi lyckades segra i båda. Medseglarna då, var Jacob och David Liljegren. Onsdagscupen var in i det sista en öppen fråga, där det till slut stod mellan Gunnar Söderberg med besättning i sin 606:a och oss i H-båten. Vi hamnade på samma platssiffra, men eftersom vi hade en förstaplacering mer tog vi hem cupen, så det var tight. Medseglare under Onsdagscupen har varierat lite med Oscar Linde, och bröderna Liljegren. Summeringen av våra första fyra år i båten blir att 2019 är det bästa. Vi tycker det är roligt att kappsegla. Samtidigt kan jag säga att båtvanan sätter sig bättre då vi utmanar oss genom kappsegling.

FAKTA H-BÅT

Längd:	8,28 m
Bredd:	2,18 m
Djup:	1,30 m
Kojplatser:	4 st
Masthöjd ca:	10 m
Vikt:	1450 kg
Varav köl:	725 kg
Storsegel:	14,8 m^2
Fock:	10,2 m^2
Spinnaker:	36 m^2
SRS-tal:	0.881

EN ANNAN SAK SOM ÄR ROLIG är att det i WSSW:s vision sägs något om att vi skall satsa på H-båtar. Kanske kan den fungera bra som en lämplig båt för dem som har gått seglarskolan, vilket egentligen visade sig samma dag som höstmötet hölls då det kom en blå H-båt på lastbil. Det var en av seglingsinstruktörerna som tipsat en av våra kursdeltagare, om att köpa en H-båt. Grattis till köpet Leo!

Det finns varje år ett antal H-båtar till salu. Håll utkik på Blocket och på H-båtsförbundets "Forum". Om du har några frågor om båten ställer jag gärna upp och svarar, och om du vill provsegla en, är du välkommen på en tur med min. ■

Bosse Hoffsten